

Utviklingsminister Anne Kristin Sydnes
Utenriksdepartementet
Boks 8114 – Dep
0032 Oslo

Dato
05.06.00

Vår ref.
97/255-16 HMH

Deres ref.

Deres dato

**Norges ansvar for sosial utvikling og internasjonal rettferdighet
- Sentrale hensyn i forkant av FNs Oppfølgingskonferanse etter Det sosiale toppmøtet
(Geneve 2000)**

Som Utviklingsministeren er godt kjent med, har Den norske kirke vært involvert i arbeid for global rettferdighet gjennom mange år. Som medlemskirke i Kirkenes Verdensråd er vi nå blitt utfordret til å løfte fram de hensyn vi spesielt ønsker mer oppmerksomhet rundt i anledning FNs spesialsesjon om sosial utvikling i Genève 26.-30.juni.

Den norske kirke har vært aktivt med i norsk koordinering av forberedelsesprosessen fram mot denne sesjonen, blant annet gjennom å arrangere konferansen "Sosial utvikling - mellom jubelår og talentfinans".

Vi i Den norske kirke, som kirke i et av verdens rikeste land, kjenner oss på en særskilt måte utfordret av Evangeliets kall til arbeid for rettferdighet og vilje til å dele. Advarslene mot den form for blindhet for andres nød og den selvtilstrekkelighet som materiell rikdom kan føre med seg, er det også vel verdt å lytte til i vårt samfunn. Ropene fra de materielt sett fattige i vår verden hører vi som et kall til omvendelse, men også som en kilde til håp; håp om at det gjennom samarbeid og langsiktig innsats er mulig å komme urettferdigheten til livs.

I anledning spesialsesjonen 5 år etter det sosiale toppmøtet i København, vil vi i særlig grad framheve at de rike land nå må vise konkret vilje til å følge opp tidligere løfter og forpliktelser i politisk handling.

Av de fremste utfordringene i denne sammenheng vil vi gjerne få peke på følgende:

- 1) Generelt må en arbeide målrettet mot å motvirke en nærmest innebygget tendens i alle institusjoner, inkludert internasjonale institusjoner, til å arbeide til fordel for de allerede mektige.
- 2) Løftene avgitt av mange av de rikeste landene er ikke innfridd, og det er et økende gap mellom verbale intensjoner og praktisk politikk;
- 3) De internasjonale forhandlingene om gjeld må sikre en virkelig varig løsning på gjeldsproblemene;
- 4) Byrdene som følge av valutaspekulasjon og finansiell ustabilitet faller i urimelig grad på de fattige, på samme tid som offentlige midler brukes til å ivareta forpliktelsene for private investorer - ofte grunnlagt i ønsket om finansiell stabilitet;
- 5) Viktige elementer i handelspolitikken i i-landene bidrar til global urettferdighet, særlig omfanget på eksportsubsidier og økte tollsatser ved økt bearbeidingsgrad, noe som gir produsenter i de rike landene bedre betingelser;

6) Det internasjonale patentregimet (TRIPS under Verdens Handelsorganisasjon - WTO) tillater selskaper å ta patent på - og sikre eksklusiv bruk av - frø og annet livsviktig materiale. Dette bidrar til å redusere bærekraftigheten og selvforsyningsgraden for lokalsamfunn, særlig urfolkssamfunn;

7) Vi ser fortsatt en klar tendens til at befolkningen i u-landene i stor grad ekskluderes fra viktige beslutningsfattende fora. Det fører i en del tilfeller til at disse bygger alternative maktbaser med grunnlag i etniske eller andre partikularistiske identitetstrekk, noe som igjen kan utløse sosial uro og bruk av vold.

Disse utfordringene krever at vi som kirke og som nasjon stadfester og fornyer grunnleggende forpliktelser:

1) Den norske kirke har lært mye om forholdet mellom tro, rikdom og rettferdighet fra våre søsterkirker, og vil fortsette med å gjøre deres stemme hørt;

2) Den norske kirke stadfester at vi som kirke i ett av verdens rikeste land, har en særlig moralsk forpliktelse i spørsmål om global rettferdighet;

3) Den norske kirke vil arbeide for økt bevissthet i den norske befolkningen om vårt ansvar for rettferdighet - som forbrukere, investorer, givere, beslutningspåvirkere - på bakgrunn av den store velstanden vi disponerer i forhold til de fattige land;

4) Den norske kirke vil overfor den norske regjeringen fremme krav om økt innsats for gjeldsettergivelse, for et internasjonalt handels- og finanssystem som først og fremst ivaretar hensynene til de fattigste, og en fornuftig regulering av internasjonale selskaper;

5) Den norske kirke vil gjennomgå kritisk sine egne eiendommer og fond, og vurdere hvordan disse best kan forvaltes, også til beste for mennesker i andre deler av verden;

6) Den norske kirke vil fortsatt arbeide for økt rettferdighet også i en norsk samfunnsvirkelighet, og søke samarbeid med relevante organisasjoner i dette arbeidet.

Det er myndighetene som har ansvar for å sikre og fremme rettighetene for alle mennesker. Norge har i sine forberedelser til 5års-evalueringen av Det sosiale toppmøtet løftet fram menneskerettighetene som et såkalt gjennomgående tema. På denne bakgrunn forventer vi at Norge arbeider for politiske vedtak og sikrer økonomiske overføringer som setter regjeringer i alle land i stand til å prioritere sosial utvikling.

Med vennlig hilsen

Odd Bondevik
Bispemøtets preses

Tormod Engelsen
Leder i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke